

+

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ
УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІКИ В ЛУГАНСЬКІЙ
ОБЛАСТІ**

вул. Партизанська, 16, м. Сєвєродонецьк, Луганська область 93400

*Методичні рекомендації
щодо недопущення адміністративних
правопорушень, пов'язаних з корупцією,
посадовими особами органів місцевого
самоврядування,
державними службовцями, посадовими особами
державної лісової охорони та посадовими особами
юридичної особи публічного права*

**м. Сєвєродонецьк
2016 рік**

Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України на виконання вимог Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки» в частині вжиття заходів щодо запобігання, виявлення та припинення корупційних правопорушень в органах виконавчої влади всіх рівнів, проводиться перевірка дотримання вимог антикорупційного законодавства.

Так на теперішній час діє Закон України «Про запобігання корупції», де треба в першу чергу звернути увагу на Розділ I «Загальні положення», в якому статтею 1 наведені нижче терміни що вживаються в такому значенні:

антикорупційна експертиза - діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

пряме підпорядкування - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

близькі особи - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'ектом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'ектом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчєрка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, пррабба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'екта;

корупційне правопорушення - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупція - використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

правопорушення, пов'язане з корупцією - діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначенуо участині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповіальність;

приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції - органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції;

суб'єкти декларування - особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

члени сім'ї - особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

виборні особи - Президент України, народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови.

Стаття 3 відображені суб'єкти, на яких поширюється дія цього Закону.

1. Суб'єктами, на яких поширюються дія цього Закону, є:

1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) Президент України, Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник, Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністри України, міністри, інші керівники центральних

органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, та їх заступники, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова та інші члени Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

б) народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, **депутати місцевих рад, сільські, селищні, міські голови;**

в) державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;

г) військові посадові особи Збройних Сил України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та інших утворених відповідно до законів військових формувань, крім військовослужбовців строкової військової служби;

і) судді Конституційного Суду України, інші професійні судді, члени, дисциплінарні інспектори Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службові особи секретаріату цієї Комісії, Голова, заступник Голови, секретарі секцій Вищої ради юстиції, а також інші члени Вищої ради юстиції, народні засідателі і присяжні (під час виконання ними цих функцій);

д) особи рядового і начальницького складу державної кримінально-виконавчої служби, податкової міліції, особи начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України;

е) посадові та службові особи органів прокуратури, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, дипломатичної служби, **державної лісової охорони**, державної охорони природно-заповідного фонду, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної податкової політики та державної політики у сфері державної митної справи;

є) члени Національного агентства з питань запобігання корупції;

ж) члени Центральної виборчої комісії;

з) поліцейські;

и) посадові та службові особи інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим;

2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) **посадові особи юридичних осіб публічного права**, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті;

б) особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи, визначені законом);

в) представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, які входять до складу конкурсних комісій, утворених відповідно до Закону України "Про державну службу";

3) особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських

обов'язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та які виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією, - у випадках, передбачених цим Законом.

З В Е Р Н У Т И У В А Г У !

Крім того, необхідно звернути увагу на ряд статей Закону України «Про запобігання корупції», по яким більш за все складаються адміністративні матеріали про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, а саме:

Стаття 23. Обмеження щодо одержання подарунків

1. Особам, зазначеним у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, можуть приймати подарунки, які відповідають загальнозвизнаним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених частиною першою цієї статті, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

Передбачене цією частиною обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

1) даруються близькими особами;

2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

3. Подарунки, одержані особами, зазначеними у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям, є відповідно державною або комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Рішення, прийняте особою, зазначеною у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів, і на ці рішення розповсюджуються положення статті 67 цього Закону.

Стаття 24. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- 4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщені чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

3. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

4. Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання подарунка за наявності обставин, передбачених частиною другою статті 23 цього Закону.

5. У випадку наявності в особи, зазначеної у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до територіального органу Національного агентства, який надає відповідне роз'яснення.

Приклад № 1 до ст. 23, 24 цього Закону: В 2016 році за матеріалами співробітників Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України, прокуратурою Луганської області було складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно

громадянина «Ф», який будучи посадовою особою юридичної особи публічного права не вжил заходів щодо недопущення виникнення реального конфлікту інтересів при наступних обставинах:

Громадянка «Ф» згідно наказу № ... п.8 від ....року, призначена на посаду лікаря-терапевта ...районного територіального медичного об'єднання Луганської області.

В серпні 2015 року громадянка «В» керувала іноземним мопедом, д/н ... у стані алкогольного сп'яніння та порушила ст. 15 Закону України «Про дорожній рух», та п. 2.9 «а» правил дорожнього руху, за що була притягнута до відповідальності за ч. 1 ст. 130 КУпАП. Постановою ...районного суду від ...року громадянка «В» визнано винною у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, накладено на неї адміністративне стягнення у вигляді адміністративного арешту строком на 7 (сім) діб. З метою ухилення від виконання постанови ...районного суду громадянка «В» приблизно 11 годині 16 грудня 2015 року звернулася до лікаря-терапевта ...районного територіального медичного об'єднання (далі - РТМО) громадянки «Ф», якій у службовому кабінеті на третьому поверсі було запропоновано та надано подарунок у формі 50 гривень від громадянки «В» за отримання довідки про те, що громадянка «В» знаходиться на денному стаціонарі у ... РТМО і в умовах ізолятора тимчасового тримання утримуватися не може. Лікарю-терапевту «Ф» достовірно було відомо про те, що стан здоров'я громадянки «В» був задовільним і перебування на денному стаціонарі не був потрібним, у порушення вимог п. 1 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції», безпосередньо одержала подарунок, який не відповідає загальновизнаним уявленням про гостинність від фізичної особи громадянки «В», що виразилось у вчиненні дій, наслідком яких стало безпідставне отримання останньою довідки про те, що громадянка «В» знаходиться на денному стаціонарі у ...РТМО.

Вказану медичну довідку громадянка «Ф» затвердила своїм підписом та печаткою лікаря. Крім цього, зазначена довідка є обов'язковою для виконання юридичним та фізичним особам незалежно від їх відомчої належності чи підлегlostі. В подальшому громадянка «В» надала довідку від лікаря-терапевта ...РТМО громадянки «Ф» до ізолятора тимчасового тримання ...ВП ГУНП в Луганській області та ухилилась від виконання постанови ...районного суду Луганської області. Відповідно до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» подарунок – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової. Згідно ст. 722 Цивільного кодексу України – право власності обдарованого на дарунок виникає з моменту його прийняття. Таким чином громадянка «Ф», перебуваючи на посаді лікаря-терапевта ...РТМО, яка у відповідності до підпункту «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» є посадовою особою юридичної особи публічного права та є суб'єктом відповідальності за корупційні правопорушення, порушила вимоги п. 1 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції», що виразилось у вчиненні дій, в інтересах дарувальника, наслідком яких стало безпідставне надання довідки громадянки «В» про те, що вона знаходиться на денному стаціонарі у ...РТМО, чим вчинила

адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, передбачене ч. 1 ст. 172-5 КУпАП, тобто порушення встановленої законом заборони щодо одержання дарунка.

Матеріали розглянуто судом та громадянку «Ф» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Стаття 25. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

1. Особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті З цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

2. Обмеження, передбачені частиною першою цієї статті, не поширюються на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Приклад № 1, до ч. 1 ст. 25 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно єгеря ДП «Старобільського ЛМГ» громадянина «П», який 26.03.2010 року згідно наказу № ..., призначений на посаду єгеря обходу № ..., Державного підприємства «Старобільського лісомисливського господарства», та який працює на вказаній посаді по теперішній час. Згідно до посадової інструкції останній має право: здійснювати охорону лісу; затримувати в установленому порядку осіб, винних у лісових порушеннях і порушеннях правил полювання; складати протоколи при виявленні порушення лісового законодавства, і т.д.

Згідно відповіді з ГУ ПФУ в Луганської області (№ ... від ...року), було встановлено що громадянин «П» код ..., водночас працював в ... сільській виборчої комісії Старобільського району Луганської області, (код ...) у жовтні 2015 року, за що отримав додаткові доходи в сумі 2821.62 гривень.

Також згідно укладеного договору № ... від 01 жовтня 2015 року з надання транспортних послуг, укладеного ... СВК Старобільського району Луганської області та громадянином «П», останній надавав у жовтні 2015 року

транспортні послуги. За вказану працю громадянин «П», отримав від ... СВК заробітну плату у розміру 2821.62 гривні, що підтверджується відповідю з ГУ ПФУ в Луганській області та ... сільської виборчої комісії.

Матеріали розглянуто судом та громадянина «П» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Приклад № 2, до ч. 1 ст. 25 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно старшого майстра лісу Северодонецького лісництва ДП «Северодонецького лісомисливського господарства» громадянина «К», який 02.11.2015 згідно наказу № ..., призначений на посаду майстра лісу Борівського лісництва Державного підприємства «Северодонецького лісомисливського господарства», а 01.12.2015 року громадянина «К», згідно наказу № ... було переведено з вище зазначеної посади на посаду старшого майстра лісу Северодонецького лісництва ДП «Северодонецького ЛМХ», який працює на вказаній посаді по теперішній час.

Разом з цим громадянин «К» в порушення ч.1 п.1, ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції», з 08.07.2015 року по 01.03.2016 року одночасно працював в Луганському обласному протитуберкульозному диспансері, за що отримував додаткові доходи.

Згідно наданих відповідей з Луганського обласного протитуберкульозного диспансеру (№ ... від ... року) було встановлено, що громадянина «К», згідно наказу № ... від ... року було прийнято на посаду електромеханіка на 0,5 ставки ЛОПТД та 31.12.2015 у відповідності до наказу № .. було переведено на посаду зовнішнім сумісником ЛОПТД, який працював на даної посаді по 01.03.2016 року.

У відповідності до наданих довідок з ЛОПТД громадянин «К». за період часу сумісництва, а саме з 02.11.2015 року по 01.03.2016 року, отримав додаткові доходи в сумі 7870,75 гривень (тобто за листопад 2015 року було отримано 2918,45 гривень; за грудень 2015 року було отримано 2984,10 гривень; за січень 2016 року було отримано 984,10 гривень; за лютий 2016 року було отримано 984,10 гривень).

Крім цього у відповіді з ГУ ПФУ в Луганській області (№ ... від ... року) також було підтверджено що громадянин «К»., код ..., в вище зазначені дати дійсно здійснював сумісництво, про що свідчить відповідні відрахування від підприємств.

Матеріали розглянуто судом та громадянина «К» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Стаття 26. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

1. Особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону,

які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється:

1) протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчинити правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами - підприємцями, якщо особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців;

2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом;

3) протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа, організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності.

2. Порушення встановленого пунктом 1 частини першої цієї статті обмеження щодо укладення трудового договору (контракту) є підставою для припинення відповідного договору.

Правочини у сфері підприємницької діяльності, вчинені з порушенням вимог пункту 1 частини першої цієї статті, можуть бути визнані недійсними.

У разі виявлення порушень, передбачених частиною першою цієї статті, Національне агентство звертається до суду для припинення трудового договору (контракту), визнання правочину недійсним.

Стаття 27. Обмеження спільної роботи близьких осіб

1. Особи, зазначені у підпунктах "а", "в"- "з" пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особи, які претендують на зайняття посад, зазначених у підпунктах "а", "в"- "з" пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані повідомити керівництво органу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

Положення абзаців першого та другого цієї частини не поширяються на:

- 1) народних засідателів і присяжних;
- 2) близьких осіб, які прямо підпорядковані один одному у зв'язку з набуттям одним з них статусу виборної особи;

3) осіб, які працюють у сільських населених пунктах (крім тих, що є районними центрами), а також гірських населених пунктах.

2. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк.

Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з моменту виникнення

обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.

Розділом V відображене «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів», а саме:

Стаття 28. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

1. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані:

1) вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

2) повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі - Національне агентство чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно;

3) не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

4) вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

2. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності всупереч закону на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб.

3. Безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Національне агентство у випадку одержання від особи повідомлення про наявність у неї реального, потенційного конфлікту інтересів упродовж семи робочих днів роз'яснює такій особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.

4. Безпосередній керівник або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, якому стало відомо про конфлікт інтересів підлеглої йому особи, зобов'язаний вжити передбачені цим Законом заходи для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів такої особи.

5. У разі існування в особи сумнівів щодо наявності в ней конфлікту інтересів вона зобов'язана звернутися за роз'ясненнями до територіального органу Національного агентства. У разі якщо особа не отримала підтвердження

про відсутність конфлікту інтересів, вона діє відповідно до вимог, передбачених у цьому розділі Закону.

6. Якщо особа отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона звільняється від відповідальності, якщо у діях, щодо яких вона зверталася за роз'ясненням пізніше було виявлено конфлікт інтересів.

7. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають повноваження державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, порядок надання окремих видів державних послуг та провадження інших видів діяльності, пов'язаних із виконанням функцій держави, місцевого самоврядування, мають передбачати порядок та шляхи врегулювання конфлікту інтересів службових осіб, діяльність яких вони регулюють.

Стаття 29. Заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів

1. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;

3) обмеження доступу особи до певної інформації;

4) перегляду обсягу службових повноважень особи;

5) переведення особи на іншу посаду;

6) звільнення особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті З цього Закону, у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади.

Позбавлення приватного інтересу має виключати будь-яку можливість його приховування.

Стаття 30. Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті

1. Усунення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, у випадках, якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру та за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації.

2. Усунення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального

чи потенційного конфлікту інтересів, а також залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа.

Стаття 31. Обмеження доступу до інформації

1. Обмеження доступу особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи до певної інформації здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у випадку, якщо конфлікт інтересів пов'язаний з таким доступом та має постійний характер, а також за можливості продовження належного виконання особою повноважень на посаді за умови такого обмеження і можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику органу, підприємства, установи, організації.

Стаття 32. Перегляд обсягу службових повноважень

1. Перегляд обсягу службових повноважень особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер, пов'язаний з конкретним повноваженням особи, а також за можливості продовження належного виконання нею службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями іншого працівника.

Стаття 33. Здійснення повноважень під зовнішнім контролем

1. Службові повноваження здійснюються особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняною до неї особи під зовнішнім контролем у разі, якщо усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, обмеження її доступу до інформації чи перегляд її повноважень є неможливим та відсутні підстави для її переведення на іншу посаду або звільнення.

2. Зовнішній контроль здійснюється в таких формах:

1) перевірка працівником, визначеним керівником органу, підприємства, установи, організації, стану та результатів виконання особою завдання, вчинення нею дій, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються особою або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів;

2) виконання особою завдання, вчинення нею дій, розгляд справ, підготовка та прийняття нею рішень у присутності визначеного керівником органу працівника;

3) участь уповноваженої особи Національного агентства в роботі колегіального органу в статусі спостерігача без права голосу.

3. У рішенні про здійснення зовнішнього контролю визначаються форма контролю, уповноважений на проведення контролю працівник, а також обов'язки особи у зв'язку із застосуванням зовнішнього контролю за

виконанням нею відповідного завдання, вчиненням нею дій чи прийняття рішень.

Стаття 34. Переведення, звільнення особи у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів

1. Переведення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи на іншу посаду у зв'язку з наявністю реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований шляхом усунення такої особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті, обмеження її доступу до інформації, перегляду її повноважень та функцій, позбавлення приватного інтересу та за наявності вакантної посади, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи.

Переведення на іншу посаду може здійснюватися лише за згодою особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи.

2. Звільнення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи з займаної посади у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований в інший спосіб, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

Стаття 35. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

1. Правила врегулювання конфлікту інтересів в діяльності Президента України, народних депутатів України, членів Кабінету Міністрів України, керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, суддів Конституційного Суду України та суддів судів загальної юрисдикції, голів, заступників голів обласних та районних рад, міських, сільських, селищних голів, секретарів міських, сільських, селищних рад, депутатів місцевих рад визначаються законами, які регулюють статус відповідних осіб та засади організації відповідних органів.

2. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи, яка входить до складу колегіального органу (комітету, комісії, колегії тощо), вона не має права брати участь у прийнятті рішення цим органом.

Про конфлікт інтересів такої особи може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу заноситься в протокол засідання колегіального органу.

У разі якщо неучасть особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи, яка входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем. Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймається відповідним колегіальним органом.

Стаття 36. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані протягом 30 днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права у порядку, встановленому законом.

У такому випадку особам, зазначеним у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється передавати в управління належні їм підприємства та корпоративні права на користь членів своєї сім'ї.

2. Передача особами, зазначеними у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, належних їм підприємств, які за способом утворення (заснування) та формування статутного капіталу є унітарним, здійснюється шляхом укладення договору управління майном із суб'єктом підприємницької діяльності.

3. Передача особами, зазначеними у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, належних їм корпоративних прав здійснюється в один із таких способів:

1) укладення договору управління майном із суб'єктом підприємницької діяльності (крім договору управління цінними паперами та іншими фінансовими інструментами);

2) укладення договору про управління цінними паперами, іншими фінансовими інструментами і грошовими коштами, призначеними для інвестування в цінні папери та інші фінансові інструменти, з торговцем цінними паперами, який має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на провадження діяльності з управління цінними паперами;

3) укладення договору про створення венчурного пайового інвестиційного фонду для управління переданими корпоративними правами з компанією з управління активами, яка має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на провадження діяльності з управління активами.

Передача корпоративних прав як оплата вартості цінних паперів венчурного пайового інвестиційного фонду здійснюється після реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску цінних паперів такого інституту спільного інвестування.

4. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, не можуть укладати договори, зазначені у частинах другій та третьї цієї статті, із суб'єктами підприємницької діяльності, торговцями цінними паперами та компаніями з управління активами, в яких працують члени сім'ї таких осіб.

5. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, призначені (обрані) на посаду, в одноденний термін після передачі в управління належних їм підприємств та корпоративних прав зобов'язані письмово повідомити про це Національне агентство із наданням нотаріально засвідченої копії укладеного договору.

✓ **Приклад № 1, до ч. 1 п. 3 ст. 28 цього Закону:** В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянина «Ж-1», якого 13 листопада 2015 року згідно першої сесії сьомого скликання ... селищної ради Кремінського району Луганської області рішення № ... було обрано ... селищним головою та визнано його повноваження.

25.04.2016 року було укладено договір № ... між головою ... селищної ради громадянином «Ж-1» та директором МПП «.....» громадянином «Ж-2», код підприємства ..., щодо поточного ремонту спортивного та дитячого майданчиків по провулку ...., на загальну суму 8194,00 гривень, що був підписаний вище вказаними особами.

29.04.2016 року був підписаний акт приймання виконаних робіт щодо укладеного договору № ... громадянином «Ж-1» та громадянином «Ж-2» і членами комісії.

06.05.2016 року ... селищною радою Кремінського району Луганської області, згідно платіжного доручення № .., яке підписав особисто голова вказаної ради громадянин «Ж-1»., було перераховано МПП «...» грошові кошти в розмірі 8194,00 гривень.

На підставі відповіді з ГУ ДФС України у Луганській області (№ ... від .. року) та відомостями Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців встановлено, що громадянин «Ж-1» на теперішній час є засновником МПП «...», код підприємства .....

Згідно відповіді з Кремінського РВ ДРАЦС ГТУЮ у Луганській області № ... від ...року встановлено родинний зв'язок між громадянином «Ж-1», ...року народження, та громадянином «Ж-2», ...року народження, як батька та сина.

Так у відповідності до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» визначено терміни, серед яких **членами сім'ї** є особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, тобто у даному випадку громадянин «Ж-1» та громадянин «Ж-2» є членами сім'ї.

Крім того згідно відповіді з ... селищної ради (№ ... від ...року) голова ... селищної ради громадянин «Ж-1»., письмово не повідомляв депутатський корпус (сесію міської ради) про наявність в нього реального конфлікту інтересів під час виконання повноважень та питання щодо підписання договору з МПП «....» на сесію не виносив.

У відповідності з наданою довідкою № ... від ... року з ... селищної ради «Ж-1» є посадовою особою місцевого самоврядування 4 категорії 9 рангу.

Таким чином у громадянина «Ж-1» виник реальний конфлікт інтересів, а саме суперечність між його особистим майновим інтересом – бажанням поліпшити матеріальне становище члена сім'ї (а саме громадянина «Ж-2») шляхом підписання відповідних документів з МПП «.....» та його службовими повноваженнями, як голови ради, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень (під час підписання договору, акту приймання виконаних робіт, платіжного доручення), а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання своїх службових повноважень.

Тобто реальний конфлікт інтересів у даному випадку полягає в тому, що приватний інтерес громадянина «Ж-1» у вигляді бажання поліпшити матеріальне становище члена сім'ї, реально зіткнувся з його службовими повноваженнями в ході підписання відповідних документів з МПП «.....».

Своїми діями, які виразилися в порушенні вимог п. 3 ч.1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» - прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів в службовій діяльності, пов'язаного з виникненням суперечностей між його особистими інтересами та службовими повноваженнями, які вплинули на об'єктивність прийняття рішення. У даному випадку громадянин «Ж-1» повинен був винести зазначене питання на розгляд селищної ради, де в ході голосування повідомити депутатський корпус (сесію селищної ради) про існуючий реальний конфлікт інтересів по питанню підписання договору з МПП «.....», тобто був зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, а не приймати особисто рішення на свій розгляд, чого не було здійснено громадянином «Ж-1».

Матеріали розглянуту судом та громадянина «Ж-1» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Приклад № 2, до ч. 1 п. 3 ст. 28 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянки «Т», яку .. . . . . року згідно постанови та протокольного рішення сільської виборчої комісії Марківського району Луганської області про результати виборів депутатів .... сільської ради громадянки «Т» було обрано депутатом та визнано її повноваження як депутата .... сільської ради Луганської області, сьомого скликання.

13 листопада 2015 року відбулась перша сесія сьомого скликання .... сільської ради, на яку прибули і зареєструвалися 13 депутатів серед обраних 14 депутатів (а саме: .., .., «Т».), серед яких був відсутній один депутат, а саме «К».

На вищезазначеній сесії ... сільської ради під п. 3 «Порядку денного» було винесено питання про обрання секретаря сільської ради, де кандидатом на вказану посаду була депутат «Т».

Перед таємним голосуванням всім присутнім 13 депутатам (включно депутата «Т») були надані бюллетені для таємного голосування, після чого було

проведено таємне голосування і депутат «Т» приймала особисто участь у голосуванні.

За результатами підрахунків голосів виборів секретаря сільської ради – секретарем сільської ради одноголосно (13 голосів) обрано депутата «Т», що підтверджується протоколом № ... лічильної комісії по виборах секретаря сільської ради та копіями бюллетенів.

Після чого питання про обрання секретаря сільської ради, а саме «Т», було винесене на затвердження першої сесії сьомого скликання ... сільської ради, де всі присутні 13 депутатів (включно голос «Т») проголосували за одноголосно.

Згідно отриманої інформації з ..... сільської ради Марківського району Луганської області (№ ... від .. .року) депутат сьомого скликання громадянка «Т». приймала участь у голосуванні питання № ... «Про обрання секретаря сільської ради», а саме кандидатури громадянки «Т»., крім того остання не повідомляла депутатський корпус та сільського голову щодо наявності у ней реального конфлікту інтересів під час виконання повноважень.

Таким чином у депутата «Т» виник реальний конфлікт інтересів, а саме суперечність між її особистим приватним інтересом – бажанням отримати оплачувану роботу та її службовими повноваженнями як депутата ради, що впливає на об'ективність або неупередженість прийняття рішень (під час голосування при обранні секретаря сільської ради), а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання своїх службових повноважень.

Тобто реальний конфлікт інтересів в даному випадку полягає в тому, що приватний інтерес «Т» у вигляді бажання отримати оплачувану роботу реально зіткнувся з її службовими повноваженнями в ході голосування на вище вказаній сесії з питання обрання секретаря сільської ради.

Своїми діями, які виразилися в порушенні вимог п. 3 ч.1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» - прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів в службовій діяльності, пов'язаного з виникненням суперечностей між її особистими інтересами та службовими повноваженнями, які вплили на об'ективність прийняття рішення. У даному випадку «Т» повинна була утриматися від голосування на вищевказаній сесії з питання обрання секретаря сільської ради, де кандидатом на вказану посаду була безпосередньо вона, і повідомити про наявність у ней реального конфлікту інтересів депутатський корпус (сесію сільської ради), тобто була зобов'язана вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, чого не було здійснено «Т».

Матеріали розглянуто судом та громадянку «Т» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Приклад № 3, до ч. 1 п. 3 ст. 28 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянина «П-2», якого

...року, згідно постанови № .. виборчої комісії про встановлення результатів виборів депутатів ... ради громадянина «П-2», було обрано депутатом та визнано його повноваження, як депутата ...ради Кремінського району Луганської області, сьомого скликання.

06 листопада 2015 року, згідно першої сесії сьомого скликання ... ради Луганської області, рішення № ... громадянина «П-1», було обрано ... головою та визнано його повноваження.

На вище зазначеній сесії ... ради під п. 7 «Порядку денного» було винесено питання про присвоєння рангу та визначення умов оплати праці ... голови, а саме громадянина «П-1».

На першу сесію сьомого скликання ... ради прибули і зареєструвалися 23 депутата серед обраних 24 депутатів, (а саме: .., .., .., «П-2»), серед яких був відсутній один депутат, а саме «Л».

В ході голосування всі присутні 23 депутата та включно голос депутата «П-2», проголосували «за» одноголосно, проти – 0, утримавшихся - 0, щодо вище зазначеного питання, після чого було прийняте рішення № ... від ... . року, ... ради сьомого скликання «Про визнання умов оплати праці .... голови», а саме «П-1»., щодо виплати щомісяця міському голові надбавки за виконання особливо важливої роботи у розмірі 50% посадового окладу з урахуванням надбавки за ранг та вислугу років посадової особи місцевого самоврядування, та щомісячної премії що підтверджується відповідними документами (а саме: протоколами ведення рахункової комісії, протоколом ведення сесії підписаний особисто «П-1», рішеннями сесій, тощо).

Згідно відповіді з Кремінського РВ ДРАЦС ГТУЮ у Луганській області № ... від ...року, встановлено родинний зв'язок між «П-1», ...року народження та «П-2», ...року народження, як сина та батька.

Так у відповідності до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» визначено терміні, серед яких **членами сім'ї** є особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, тобто у даному випадку «П-1» та «П-2». є членами сім'ї.

Також депутат ... ради «П-2», письмово не повідомляв депутатський корпус (сесію міської ради) про наявність в нього реального конфлікту інтересів під час виконання повноважень.

Таким чином у «П-2» виник реальний конфлікт інтересів, а саме суперечність між його особистим майновим інтересом – бажанням поліпшити члена сім'ї (а саме «П-1») матеріальне становище шляхом збільшення кінцевого розміру отриманого доходу та його службовими повноваженнями, як депутата ради, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень (під час встановлення розміру премії та надбавки), а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання своїх службових повноважень.

Тобто, реальний конфлікт інтересів в даному випадку полягає в тому, що приватний інтерес «П-2», у вигляді бажання поліпшити члена сім'ї матеріальне становище, реально зіткнувся з його службовими повноваженнями в ході

голосування на вище вказаній сесії з питання визначення розміру проценту надбавки та розміру щомісячного преміювання.

Своїми діями, які виразилися а порушенні вимог п. 3 ч.1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» - прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів в службовій діяльності, пов'язаного з виникненням суперечностей між його особистими інтересами та службовими повноваженнями, які вплили на об'єктивність прийняття рішення. В даному випадку «П-2», повинен був утриматися від голосування на вище вказаній сесії з питання встановлення розміру надбавки та щомісячного преміювання голови ради «П-1», і повідомити про наявність у нього реального конфлікту інтересів депутатський корпус (сесію міської ради), тобто був зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, чого не було здійснено «П-2».

Матеріали розглянуто судом та громадянку «П-2» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Приклад № 4, до ч. 1 п. 3 ст. 28 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянки «Р», яка будучи посадовою особою юридичної особи публічного права не вжила заходів щодо недопущення виникнення реального конфлікту інтересів, та невідкладно не повідомила Старобільську районну виборчу комісію Луганської області, про наявність реального конфлікту інтересів і вчинила дії та прийняла рішення в умовах реального конфлікту інтересів, чим порушила вимоги, передбачені чинним законодавством України, при наступних обставинах:

Постановою голови Верховної Ради України № 645-VIII від 17 липня 2015 року «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році», призначено чергові вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на неділю, а саме на 25 жовтня 2015 року.

Постановою Старобільської районної виборчої комісії Луганської області № .. від ... року, визнано склад міських та сільських виборчих комісій, що здійснюють підготовку та проведення виборів, серед яких є ... сільська виборча комісія, склад якої відображену у додатку № .. до вказаної постанови. Голова комісії – «Р», ... року народження; заступник голови комісії – «Л», ... року народження; секретар комісії – «Б», ... року народження, та 6-ти членів комісії.

Сама ... сільська виборча комісія Старобільського району, Луганської області внесена до единого державного реєстру підприємств та організацій України, як юридична особа – комунальна організація за ідентифікаційним кодом ..., тобто, відповідно до ч. 2 ст. 81 Цивільного кодексу України, ... сільська виборча комісія є юридичною особою публічного права.

Згідно ст. 20 Закону України «Про місцеві вибори», виборчі комісії з місцевих виборів є спеціальними колегіальними органами, уповноваженими

організовувати підготовку та проведення відповідних місцевих виборів і забезпечувати додержання та однакове застосування законодавства України про місцеві вибори. Територіальна виборча комісія є постійно діючим колегіальним органом, що в межах своїх повноважень забезпечує організацію та проведення місцевих виборів. Територіальна виборча комісія є юридичною особою. Територіальна виборча комісія має власну печатку, зразок якої затверджується Центральною виборчою комісією.

Згідно п. 23 ст. 27 Закону України «Про місцеві вибори», для організаційного, правового, технічного забезпечення, здійснення повноважень, передбачених цим Законом, Центральна виборча комісія та територіальні виборчі комісії можуть залучати на підставі цивільно – правових договорів відповідних фахівців, технічних працівників, робота яких оплачується в порядку, визначеному частиною тринадцятою статті 28 цього Закону.

01 жовтня 2015 року було укладено договір № .. між головою ... сільської виборчої комісії Старобільського району, Луганської області «Р» та громадянином «П», ідентифікаційний номер ..., щодо надання останнім транспортних послуг. Термін дії цього договору діє до ... року.

Згідно з розпорядженням ... сільської виборчої комісії б/н за жовтень 2015 року «Про надання одноразової грошової винагороди», що підписано головою комісії «Р», було надано одноразову грошову винагороду ряду членам виборчої комісії, а також особисто собі.

В ході отримання інформації з відділу державної реєстрації актів цивільного стану Старобільського районного управління юстиції Головного територіального управління юстиції у Луганській області було підтверджено, що громадянин «П», ... року народження, та громадянка «Р», ... року народження, зареєстрували шлюб ... .2001 року у виконавчому комітеті сільської ради Старобільського району Луганської області. В даному актовому записі відсутня відмітка про розірвання шлюбу.

Таким чином, у відповідності до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» чоловік «Р», а саме «П», є для неї безпосередньо членом сім'ї.

Згідно відповіді з Старобільської районної виборчої комісії Луганської області б/н від ... року встановлено, що голова .... сільської виборчої комісії Старобільського району Луганської області «Р», письмово Старобільську районну виборчу комісію не повідомляла про маючий реальній конфлікт інтересів, при працевлаштуванні свого чоловіка та в подальшому преміюванні його та себе особисто.

Реальний конфлікт інтересів в даному випадку полягає в тому, що приватний інтерес «Р», у вигляді бажання сприяти в отримані грошових коштів собі та своєму члену сім'ї, а саме чоловіку «П», в сумі 2821,62 гривни, реально зіткнувся з її службовими повноваженнями з моменту укладання з ним договору № .. від 01 жовтня 2015 року «Про надання платних транспортних послуг», та внесення розпорядження про надання одноразової грошової винагороди за жовтень 2015 року, членам виборчої комісії серед яких була вона особисто і її чоловік.

В даному випадку «Р», повинна була утриматися від залучення свого чоловіка в якості спеціаліста, підписання вищевказаного договору та

розпорядження про грошову винагороду, а якщо така ситуація склалася то негайно повідомити Старобільську районну виборчу комісію Луганської області. Тобто була зобов'язана вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання конфлікту інтересів, чого не було здійснено «Р».

Матеріали розглянуто судом та громадянку «Р» притягнуто до адміністративної відповідальності.

Приклад № 5, до ч. 1 п. 3 ст. 28 цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянина «К», який будучи посадовою особою юридичної особи публічного права не вжив заходів щодо недопущення виникнення реального конфлікту інтересів, та невідкладно не повідомив Кремінську міську раду Луганської області, про наявність реального конфлікту інтересів і вчинив дії та прийняла рішення в умовах реального конфлікту інтересів, чим порушив вимоги, передбачені чинним законодавством України, при наступних обставинах:

Так згідно рішення № ... від ... . . . року дев'ятої сесії шостого скликання Кремінської міської ради Кремінського району Луганської області було створено комунальне підприємство «...», яке було зареєстровано за адресою: Луганська область, Кремінський район, місто Кремінна, провулок ..., будинок ...

КП «...» внесено до єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, як юридична особа – комунальне підприємство за ідентифікаційним кодом ... тобто, відповідно до ч. 2 ст. 81 Цивільного кодексу України, КП «...» є юридичною особою публічного права.

04 лютого 2015 року на підставі розпорядження № ... міського голови Кремінської міської ради «К» було призначено керівником комунального підприємства «...» з 05 лютого 2015 року на умовах контракту.

05 лютого 2015 року було укладено контракт між Кремінською міською радою в особі міського голови ... та громадянином «К.», якого призначено на посаду керівника КП «...» терміном по 04 лютого 2016 року, який приступив цього дня до виконання своїх обов'язків.

06 квітня 2015 року керівник КП «...» «К» підписує наказ № .., в якому вказує, що на період тимчасової відсутності керівника підприємства (відпустка, відрядження, нахождення на лікарняному та інше згідно чинного законодавства України) виконання обов'язків керівника підприємства покласти на заступника керівника «Г», про що останній ознайомився.

07 грудня 2015 року на підставі розпорядження № .. міського голови Кремінської міської ради «П». було звільнено керівника КП «...» «К» з займаної посади за угодою сторін.

На підставі відповіді з ВД Луганського обласного відділення ФСС з ТВП (№ ... від ... року) та КП «...» (№ ... від ... року) встановлено, що колишній керівник КП «...» «К» в період праці на даному підприємстві у 2015 році

знаходився офіційно на лікарняних, включно з 01.05.2015 року по 31.05.2015 року.

Крім того «К» при знаходженні на лікарняному підписував бухгалтерські документи від імені керівника КП «...» з питання особливої винагороди за травень 2015 року у сумі 1500,00 гривень, що підтверджено платіжною відомістю № ... від ... року.

Згідно відповіді з Кремінської міської ради Кремінського району Луганської області «К» не повідомляв міську раду про реальний конфлікт інтересів при підписанні особистої винагороди.

Відповідно до контракту керівник КП «...» «К» без дозволу Кремінської міської ради та виконавчого комітету Кремінської міської ради не має права здійснювати витрати, у тому числі щодо особливої винагороди.

Разом з цим на підставі інформації з Кремінської міської ради (№ ... від ... року) та виконавчого комітету Кремінської міської ради (№ ... від ... року) встановлено, що дозвіл по виплаті винагороди за травень 2015 року «К» не надавався.

Таким чином у «К» виник реальний конфлікт інтересів, а саме суперечність між його особистим майновим інтересом – бажанням поліпшити своє матеріальне становище шляхом отримання доходу, та його службовими повноваженнями, як керівника комунального підприємства, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень (під час підписання платіжного доручення по виплаті винагороді), а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання своїх службових повноважень.

Тобто реальний конфлікт інтересів у даному випадку полягає в тому, що приватний інтерес «К» у вигляді бажання поліпшити своє матеріальне становище реально зіткнувся з його службовими повноваженнями в ході підписання відповідних документів по виплаті собі особисто винагороди в період офіційного знаходження на лікарняному.

Своїми діями, які виразилися в порушенні вимог п. 3 ч.1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» - прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів в службовій діяльності, пов'язаного з виникненням суперечностей між його особистими інтересами при знаходженні на лікарняному та службовими повноваженнями як керівника вказаного підприємства, які вплинули на об'єктивність прийняття рішення. У даному випадку «К» повинен був утриматися від підписання платіжного доручення № ... від ... року, по якому «К». було виплачено 1500,00 гривень винагороди за травень 2015 року при знаходженні останнього в травні 2015 року на лікарняному, та повідомити Кремінську міську раду про існуючий реальний конфлікт інтересів у ході підписання зазначених документів, тобто був зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання реального конфлікту інтересів, а не приймати особисто рішення на свій розгляд, чого не було здійснено «К».

Розділом VII відображені «Фінансовий контроль», а саме:

Стаття 45. Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

1. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларація), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

2. Особи, зазначені у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

Особи, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані наступного року після припинення діяльності подавати в установленому частиною першою цієї статті порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

3. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому цим Законом порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

4. Упродовж семи днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію.

У разі притягнення суб'єкта декларування до відповідальності за неподання, несвоєчасне подання декларації або в разі виявлення у ній недостовірних відомостей суб'єкт декларування зобов'язаний подати відповідну декларацію з достовірними відомостями.

Проте згідно п. 2, 3 розділу ХІІІ «Прикінцеві положення» Закону України «Про запобігання корупції» до початку роботи системи подання та оприлюднення відповідно до цього Закону декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єкти декларування подають декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в порядку, встановленому Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції". Зазначені декларації підлягають оприлюдненню в порядку, встановленому Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції". До приведення у відповідність із цим Законом законодавчі та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

Враховуючи те, що на теперішній час не працює в повному обсязі система подання шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання

функцій держави або місцевого самоврядування, діють норми Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Таким чином відповідно до ч. 1 ст. 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» суб'єкти декларування зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формулою, що додається до цього Закону.

Суб'єкти декларування, які не мали можливості подати до 1 квітня за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік через перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною, через тимчасову непрацездатність, перебування за межами України, під вартою, подають таку декларацію за звітний рік до 31 грудня. Суб'єкти декларування, які звільняються або іншим чином припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за період, не охоплений раніше поданими деклараціями. Суб'єкти декларування, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зобов'язані протягом одного року подавати за своїм останнім місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формулою і в порядку, визначеними цим Законом.

Суб'єкти декларування, які не мали можливості подати до 1 квітня за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014 рік у зв'язку з мобілізацією відповідно до указів Президента України з метою підтримання бойової і мобілізаційної готовності Збройних Сил України та інших військових формувань України, подають таку декларацію за звітний рік протягом 30 робочих днів із дня закінчення суб'єктом декларування проходження військової служби, визначеного частиною другою статті 24 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", або з дня його переходу на військову службу за контрактом.

2. Відомості, зазначені у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік Президента України, Голови Верховної Ради України, народних депутатів України, Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України, Голови та суддів Конституційного Суду України, Голови та суддів Верховного Суду України, голів та суддів вищих спеціалізованих судів України, Генерального прокурора України та його заступників, Голови Національного банку України, Голови Рахункової палати, Голови та членів Вищої ради юстиції, членів Центральної виборчої комісії, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Голови та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, перших заступників та заступників міністрів, заступників міністрів - керівників апаратів, керівників інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим та їх заступників, членів колегіальних державних органів (комісій, рад), сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її утворення), районної, обласної ради та їх заступників, керівників виконавчих органів

сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад та їх заступників, секретаря сільської, селищної, міської ради, підлягають оприлюдненню протягом 30 днів з дня їх подання на офіційному веб-сайті відповідного державного органу чи органу місцевого самоврядування на строк не менше одного року. У разі відсутності офіційного веб-сайту такі відомості оприлюднюються шляхом опублікування в офіційних друкованих виданнях відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування протягом 30 днів з дня подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Оприлюдненню підлягають усі відомості, зазначені в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, крім відомостей, що віднесені цим Законом до інформації з обмеженим доступом.

Відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, а також щодо місця проживання та реєстрації декларанта, місцезнаходження об'єктів, які наводяться в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, є інформацією з обмеженим доступом та оприлюдненню не підлягають.

3. У разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента така особа зобов'язана в десятиденний строк письмово повідомити про це орган доходів і зборів за місцем проживання із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

4. Порядок зберігання документів і використання відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, та відомостей, передбачених частиною третьою цієї статті, затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до вимог, встановлених законом.

5. Особа, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в пункті 1 та підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 4 цього Закону, до призначення або обрання на відповідну посаду подає в установленому законом порядку декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулій рік за формою, що додається до цього Закону.

6. З метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, уповноваженими підрозділами проводяться:

- 1) перевірка фактів своєчасності подання декларацій;
- 2) перевірка декларацій на наявність конфлікту інтересів;

7. Перевірка факту своєчасності подання декларації здійснюється протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня, у який така декларація повинна бути подана.

8. Перевірка декларації на наявність конфлікту інтересів суб'єкта декларування здійснюється протягом тридцяти днів з дня подання декларації і полягає у порівнянні службових обов'язків суб'єкта декларування з його та членів його сім'ї фінансовими інтересами.

9. Перевірка достовірності зазначених у декларації відомостей здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у порядку, визначеному цим органом.

Для здійснення перевірки достовірності зазначених у декларації відомостей державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, інша юридична особа публічного права протягом десяти днів з дня одержання декларації від суб'єкта декларування надсилає її копію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, під час проведення перевірки достовірності зазначених у декларації відомостей має право одержувати від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб публічного права та підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності інформацію або копії необхідних документів щодо зазначених відомостей в межах своїх повноважень.

10. У разі встановлення за результатами передбачених цією статтею перевірок ознак правопорушення уповноважений підрозділ письмово повідомляє керівнику відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, його апарату, органу місцевого самоврядування, юридичної особи публічного права та спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

У разі встановлення за результатами перевірки недостовірності відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, письмово повідомляє про це спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, а також керівнику органу, в якому працює відповідний суб'єкт декларування.

Виявлення недостовірних відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, не звільняє суб'єкта декларування від обов'язку подати декларацію з достовірними відомостями. У такому разі декларація з достовірними відомостями підлягає оприлюдненню на заміну раніше оприлюдненої декларації у порядку, встановленому цим Законом.

Подання завідомо недостовірних відомостей в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру є підставою для притягнення суб'єкта декларування до дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до закону.

Приклад № 1, до ст. 12 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянина «Б», якого згідно рішення № ... від 27 березня 2009 року ... сільської ради, п'ятого скликання, а саме тридцять третьої сесії було затверджено повноваження сільського голови ... сільської ради, 17 листопада 2010 року згідно рішення № ... сільської ради громадянина «Б» знову було

обрано головою вказаної ради, та який працював на даній посаді по 04 листопада 2015 року.

04 листопада 2015 року голову ... сільської ради громадянина «Б» було звільнено з вказаної посади, згідно рішення № .. . . сільської ради, у зв'язку із закінченням строку повноважень.

Згідно відповіді № .. від ...2016 року та рішення сесії № від 11 жовтня 2011 року ... сільської ради громадянин «Б» був посадовою особою місцевого самоврядування 4 категорії 8 рангу.

В особистій справі громадянина «Б», що знаходиться в ...сільської ради знаходиться декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014, що була подана у встановлений законом термін, при праці як посадової особи місцевого самоврядування.

Припиняючи діяльність пов'язаної з виконанням функцій місцевого самоврядування громадянин «Б», не подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015, у передбаченим Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» термін, за період неохоплений раніше деклараціями, тобто з 01.01.2015 по 04.11.2015 а надав лише 08.01.2016 з порушенням строків, а саме не своєчасно.

Матеріали розглянуто судом та громадянина «Б» притягнуті до адміністративної відповідальності.

Приклад № 2, до цього Закону: В 2016 році співробітниками Управлінням захисту економіки в Луганській області Департаменту захисту економіки Національної поліції України було зібрано та складено адміністративний матеріал про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією відносно громадянки «С», яку згідно рішення № .. від 17 листопада 2010 року , ...сільської ради, шостого скликання, а саме першої сесії було обрано секретарем ...сільської ради, яка в подальшому згідно рішення сесії № .. від 04 листопада 2015, ...сільської ради, а саме першої сесії було обрано знову секретарем ...сільської ради, яка працює на вказаній посаді по теперішній час.

Згідно рішення № ... від 27 березня 2009 року ... сільської ради, п'ятого скликання, а саме тридцять третьої сесії було затверджено повноваження сільського голови громадянина «Б»... сільської ради, 17 листопада 2010 року згідно рішення № ... ... сільської ради знову громадянина «Б»було обрано головою вказаної ради, та який працював на даної посаді по 04 листопада 2015 року.

04 листопада 2015 року голову ... сільської ради громадянина «Б», було звільнено з вказаної посади, згідно рішення № .. . . сільської ради, у зв'язку із закінченням строку повноважень.

Згідно відповіді № .. від ...2016 року та рішення сесії № від 11 жовтня 2011 року ... сільської ради «Б» був посадовою особою місцевого самоврядування 4 категорії 8 рангу.

В особистій справі громадянина «Б», що знаходиться в ...сільської ради знаходиться декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового

характеру за 2014, що була подана у встановлений законом термін, при праці як посадової особи місцевого самоврядування.

Припиняючи діяльність пов'язаної з виконанням функцій місцевого самоврядування громадянин «Б», не подав декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015, у передбаченим Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» термін, за період неохоплений раніше деклараціями, тобто з 01.01.2015 по 04.11.2015 а надав лише 08.01.2016 з порушенням строків, а саме не своєчасно.

По даному факту співробітниками УЗЕ в Луганській області було зібрано та складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією № .. від .. 2016 року, у відношенні голови громадянина «Б», який того ж дня, спрямовано до ...району суду, для прийняття рішення згідно діючого законодавства, за ч.1 ст.172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

11 лютого 2016 року ...районним судом Луганської області громадянина «Б» було притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 172-6 ч.1 КУПАП, та постанова суду набрала законної сили.

Згідно відповіді з ...сільської ради Новоайдарського району Луганської області, (вих. № ... від ...2016 року) встановлено, що контроль за перевіркою та поданням у встановлений законом термін декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в ...сільської ради входить у

Крім того згідно вищезазначеного відповіді, розпорядженням № ... від 06.11.2015 року, секретаря цієї ради громадянку «С» було призначено уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в ...сільської раді, яка не зверталась з письмовим повідомленням про не своєчасну подачу декларації про доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015 рік, відносно колишнього голови громадянина «Б», до спеціально уповноваженого суб`єкту у сфері протидії корупції.

У відповідності до розпорядження №... від 28 жовтня 2011 року голови ...сільської ради, секретарю вказаної ради було присвоєно 5 категорію 10 рангу посадової особи місцевого самоврядування.

Таким чином секретар ...сільської ради Новоайдарського району Луганської області, громадянка «С» в межах своїх повноважень не вжила заходів щодо припинення правопорушення та негайно письмово не повідомила, про його вчинення спеціально уповноваженого суб`єкта у сфері протидії корупції, чим порушила вимоги суб`єкта, який здійснює заходи по запобіганню та протидії корупції, за що передбачена відповідальність по ч.1 ст.172-9 КУПАП.

Матеріали розглянуто судом та громадянинку «С» притягнуто до адміністративної відповідальності.

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ**
РІШЕННЯ 10.06.2016 N 2

**Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій
осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого
самоврядування**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 липня 2016 р. за N 958/29088**

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 12, пункту 2 Розділу XIII "Прикінцеві положення" Закону України "Про запобігання корупції" Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРШИЛО:

1. Визначити, що система подання та оприлюднення відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" (далі - Закон) декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, розпочинає свою роботу в два етапи:

1) перший етап - з 00 годин 00 хвилин 15 серпня 2016 року для таких типів декларацій (повідомлень) та суб'єктів декларування:

щорічні декларації за 2015 рік службових осіб, які станом на 15 серпня 2016 року займають згідно зі статтею 50 Закону відповідальне та особливо відповідальне становище. Зазначені у цьому абзаці декларації подаються протягом 60 календарних днів з дати, визначеної у цьому абзаці;

декларації, передбачені абзацом першим частини другої статті 45 Закону (декларації осіб, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування), службових осіб, які 15 серпня 2016 року чи пізніше цієї дати припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, та станом на день такого припинення займають згідно зі статтею 50 Закону відповідальне та особливо відповідальне становище;

повідомлення про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування, передбачені частиною другою статті 52 Закону, службових осіб, які станом на 15 серпня 2016 року чи пізніше цієї дати займають згідно зі статтею 50 Закону відповідальне та особливо відповідальне становище;

2) другий етап - з 00 годин 00 хвилин 01 січня 2017 року для всіх інших суб'єктів декларування та декларацій (повідомлень), передбачених Законом.

2. Зазначені у пункті 1 цього рішення декларації (повідомлення) подаються згідно із Законом шляхом заповнення відповідних форм на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції з використанням програмних засобів Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

3. Декларації суб'єктів декларування, не зазначені в підпункті 1 пункту 1 цього рішення, подаються за формулою та в порядку, встановленими Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції", до 01 січня 2017 року.

4. Департаменту фінансового контролю та моніторингу способу життя спільно з відділом правового забезпечення забезпечити подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Радецького Р.

Голова

Н. Корчак

Стаття 46. Інформація, що зазначається в декларації

1. У декларації зазначаються відомості про:

1) прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія та номер паспорта громадянина України, якщо особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний орган центрального органу виконавчої влади, відповідальний за формування державної податкової політики, і має про це відмітку у паспорті громадянина України) суб'єкта декларування та членів його сім'ї, зареєстроване місце проживання, а також місце фактичного проживання або поштову адресу, на яку суб'єкту декларування Національним агентством може бути надіслано кореспонденцію, місце роботи (проходження служби) або місце майбутньої роботи (проходження служби), займану посаду, або посаду, на яку претендує, та категорію посади (якщо така є) суб'єкта декларування;

2) об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуте таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду, характеристики майна, місцезнаходження, дату набуття майна у власність, оренду або інше право користування, вартість майна на дату набуття його у власність, володіння або користування;

б) у разі якщо нерухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців. У разі якщо нерухоме майно перебуває в оренді або на іншому праві користування, про власника такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

2-¹) об'єкти незавершеного будівництва, об'єкти, не прийняті в експлуатацію або право власності на які не зареєстроване в установленому законом порядку, які:

а) належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві власності відповідно до Цивільного кодексу України;

б) розташовані на земельних ділянках, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або передані їм в оренду чи на іншому праві користування, незалежно від правових підстав набуття такого права;

в) повністю або частково побудовані з матеріалів чи за кошти суб'єкта декларування або членів його сім'ї.

Такі відомості включають:

а) інформацію про місцезнаходження об'єкта;

б) інформацію про власника або користувача земельної ділянки, на якій здійснюється будівництво об'єкта;

в) якщо об'єкт перебуває у спільній власності - про всіх його співвласників зазначаються відомості, передбачені пунктом 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

3) цінне рухоме майно, вартість якого перевищує 100 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, що належить суб'єкту декларування або членам його сім'ї на праві приватної власності, у тому числі спільної власності, або перебуває в її володінні або користуванні незалежно від форми правочину, внаслідок якого набуте таке право. Такі відомості включають:

а) дані щодо виду майна, характеристики майна, дату набуття його у власність, володіння або користування, вартість майна на дату його набуття у власність, володіння або користування;

б) дані щодо транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, а також щодо їх марки та моделі, року випуску, ідентифікаційного номера (за наявності). Відомості про транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми зазначаються незалежно від їх вартості;

в) у разі якщо рухоме майно перебуває у спільній власності, про усіх співвласників такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців. У разі якщо рухоме майно перебуває у володінні або користуванні, про власників такого майна також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

Примітка. Декларування цінного рухомого майна, зазначеного у цьому пункті (крім транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів), права на яке набуті до подання суб'єктом декларування першої декларації відповідно до вимог цього Закону, здійснюється з обов'язковим зазначенням інформації про набуття такого майна до початку періоду здійснення діяльності із виконання функцій держави або місцевого самоврядування або у такий період. При цьому зазначення даних щодо його вартості та дати набуття у власність, володіння або користування не є обов'язковим;

4) цінні папери, у тому числі акції, облігації, чеки, сертифікати, векселі, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із відображенням

відомостей стосовно виду цінного папера, його емітента, дати набуття цінних паперів у власність, кількості та номінальної вартості цінних паперів. У разі якщо цінні папери передані в управління іншій особі, щодо цієї особи також вказуються відомості, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

5) інші корпоративні права, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, із зазначенням найменування кожного суб'єкта господарювання, його організаційно-правової форми, коду Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, частки у статутному (складеному) капіталі товариства, підприємства, організації у грошовому та відсотковому вираженні;

5-¹) юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї".

Термін "кінцевий бенефіціарний власник (контролер)" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

6) нематеріальні активи, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї, у тому числі об'єкти інтелектуальної власності, що можуть бути оцінені в грошовому еквіваленті. До відомостей щодо нематеріальних активів включаються дані про вид та характеристики таких активів, вартість активів на момент виникнення права власності, а також про дату виникнення права на них;

7) отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), отримані як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом, гонорари, дивіденди, проценти, роялті, страхові виплати, благодійна допомога, пенсія, доходи від відчуження цінних паперів та корпоративних прав, подарунки та інші доходи.

Такі відомості включають дані про вид доходу, джерело доходу та його розмір. Відомості щодо подарунка зазначаються лише у разі, якщо його вартість перевищує п'ять мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, а для подарунків у вигляді грошових коштів - якщо розмір таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, перевищує п'ять мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

8) наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам, а також активи у дорогоцінних (банківських) металах. Відомості щодо грошових активів включають дані про вид, розмір та валюту активу, а також найменування та код Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України установи, в якій відкриті відповідні рахунки або до якої зроблені відповідні внески. Не підлягають декларуванню наявні грошові активи (у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам) та активи у дорогоцінних (банківських) металах, сукупна

вартість яких не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року;

9) фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти. Відомості щодо фінансових зобов'язань включають дані про вид зобов'язання, його розмір, валюту зобов'язання, інформацію про особу, стосовно якої виникли такі зобов'язання, відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, та дату виникнення зобов'язання. Такі відомості зазначаються лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. У разі якщо розмір зобов'язання не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

У разі якщо предметом правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання є нерухоме або рухоме майно, в декларації зазначаються вид майна, його місцезнаходження, вартість та інформація про власника майна відповідно до пункту 1 частини першої цієї статті або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців. У разі якщо засобом забезпечення отриманого зобов'язання є порука, в декларації має бути вказано інформацію про поручителя, зазначену у пункті 1 частини першої цієї статті, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

10) видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання, які зазначені у пунктах 2-9 частини першої цієї статті.

Такі відомості зазначаються у разі, якщо розмір відповідного видатку перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року; до таких відомостей включаються дані про вид правочину, його предмет. На письмовий запит Національного агентства суб'єкт декларування надає інформацію щодо найменування контрагента;

11) посаду чи роботу, що виконується або виконувалася за сумісництвом: дані про займану посаду чи роботу (оплачувану чи ні), що виконується за договором (контрактом), найменування юридичної чи фізичної особи, в якій (яких) особа працює або працювала за сумісництвом, із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи із зазначенням її реєстраційного номера облікової картки платника податків;

12) входження суб'єкта декларування до керівних, ревізійних чи наглядових органів громадських об'єднань, благодійних організацій, саморегулюваних чи самоврядних професійних об'єднань, членство в таких

об'єднаннях (організаціях) із зазначенням назви відповідних об'єднань (організацій) та їх коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

2. Відомості, зазначені у частині першій цієї статті, подаються незалежно від того, знаходиться об'єкт декларування на території України чи за її межами.

3. У декларації зазначаються також відомості про об'єкти декларування, передбачені пунктами 2-8 частини першої цієї статті, що є об'єктами права власності третьої особи, якщо суб'єкт декларування або член його сім'ї отримує чи має право на отримання доходу від такого об'єкта або може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти щодо такого об'єкта дії, тоді ж за змістом здійсненню права розпорядження ним.

Відомості, передбачені цією частиною, не зазначаються в декларації, якщо відповідні об'єкти належать на праві власності юридичній особі, зазначеній у пункті 5¹ частини першої цієї статті, та їх головним призначенням є використання у господарській діяльності такої юридичної особи (промислове обладнання, спеціальна техніка тощо).

Положення цієї частини застосовуються під час подання декларації службовими особами, які займають відповідальні та особливо відповідальні становище, а також суб'єктами декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 50 цього Закону.

4. Відомості, передбачені пунктом 10 частини першої цієї статті, не зазначаються у деклараціях осіб, які претендують на зайняття посади, зазначеній у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону.

5. Відображення доходів і видатків суб'єктів декларування здійснюється у грошовій одиниці України.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, передбачених частиною першою цієї статті, зазначається у грошовій одиниці України на момент їх набуття у власність або останньої грошової оцінки.

Вартість майна, майнових прав, активів, інших об'єктів декларування, що перебувають у володінні чи користуванні суб'єкта декларування, зазначається у випадку, якщо вона відома суб'єкту декларування або повинна була стати відомою внаслідок вчинення відповідного правочину.

6. Доходи/видатки, одержані/здійснені в іноземній валюті, з метою відображення у декларації перераховуються в грошовій одиниці України за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату одержання доходів/здійснення видатків. Щодо доходів/видатків, одержаних/здійснених за кордоном, зазначається держава, в якій їх було одержано/здійснено.

7. У разі відмови члена сім'ї суб'єкта декларування надати будь-які відомості чи їх частину для заповнення декларації суб'єкт декларування зобов'язаний зазначити про це в декларації, відобразивши всю відому йому інформацію про такого члена сім'ї, визначену пунктами 1-12 частини першої цієї статті.

Стаття 47. Облік та оприлюднення декларацій

1. Подані декларації включаються до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством.

Національне агентство забезпечує відкритий цілодобовий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства надається шляхом можливості перегляду, копіювання та роздруковання інформації, а також у вигляді набору даних (електронного документа), організованого у форматі, що дозволяє його автоматизоване оброблення електронними засобами (машино читування) з метою повторного використання.

Зазначені у декларації відомості щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України, місця проживання, дати народження фізичних осіб, щодо яких зазначається інформація в декларації, місцезнаходження об'єктів, які наводяться в декларації (крім області, району, населеного пункту, де знаходитьться об'єкт), є інформацією з обмеженим доступом та не підлягають відображенню у відкритому доступі.

2. Інформація про особу в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігається упродовж всього часу виконання цією особою функцій держави або місцевого самоврядування, а також упродовж п'яти років після припинення виконання нею зазначених функцій, крім останньої декларації, поданої особою, яка зберігається безстроково.

Стаття 48. Контроль та перевірка декларацій

1. Національне агентство проводить щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування, такі види контролю:

- 1) щодо своєчасності подання;
- 2) щодо правильності та повноти заповнення;
- 3) логічний та арифметичний контроль.

2. Національне агентство проводить повну перевірку декларацій відповідно до цього Закону.

3. Порядок проведення передбачених цієї статтею видів контролю, а також повної перевірки декларації визначається Національним агентством.

Стаття 49. Встановлення своєчасності подання декларацій

2. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, а також юридичні особи публічного права зобов'язані перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють (працювали), відповідно до цього Закону декларацій та повідомляти Національне агентство про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному ним порядку.

3. Якщо за результатами контролю встановлено, що суб'єкт декларування не подав декларацію, Національне агентство письмово повідомляє такого суб'єкта про факт неподання декларації, і суб'єкт декларування повинен протягом десяти днів з дня отримання такого повідомлення подати декларацію в порядку, визначеному частиною першою статті 45 цього Закону.

Одночасно Національне агентство письмово повідомляє про факт неподання декларації керівнику державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

Стаття 50. Повна перевірка декларацій

1. Повна перевірка декларації полягає у з'ясуванні достовірності задекларованих відомостей, точності оцінки задекларованих активів, перевірці на наявність конфлікту інтересів та ознак незаконного збагачення і може здійснюватися у період здійснення суб'єктом декларування діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, а також протягом трьох років після припинення такої діяльності.

Обов'язковій повній перевірці підлягають декларації службових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, перелік яких затверджується Національним агентством.

Обов'язковій повній перевірці також підлягають декларації, подані іншими суб'єктами декларування, у разі виявлення у них невідповідностей за результатами логічного та арифметичного контролю.

Національне агентство проводить повну перевірку декларації, а також самостійно проводить повну перевірку інформації, яка підлягає відображення в декларації, щодо членів сім'ї суб'єкта декларування у випадках, передбачених частиною сьомою статті 46 цього Закону.

Національне агентство проводить перевірку декларації на підставі інформації, отриманої від фізичних та юридичних осіб, із засобів масової інформації та інших джерел, про можливе відображення у декларації недостовірних відомостей.

2. У разі встановлення за результатами повної перевірки декларації відображення у декларації недостовірних відомостей Національне агентство письмово повідомляє про це керівника відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Примітка. Під службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, в цій статті розуміються Президент України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, перший заступник або заступник міністра, член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних

паперів та фондового ринку, Антимонопольного комітету України, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Голова Фонду державного майна України, його перший заступник або заступник, член Центральної виборчої комісії, народний депутат України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Директор Національного антикорупційного бюро України, Генеральний прокурор України, його перший заступник та заступник, Голова Національного банку України, його перший заступник та заступник, член Ради Національного банку України, Секретар Ради національної безпеки і оборони України, його перший заступник та заступник, Постійний Представник Президента України в Автономній Республіці Крим, його перший заступник та заступник, радник або помічник Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, особи, посади яких належать до посад державної служби категорії "А" або "Б", та особи, посади яких частиною першою статті 14 Закону України "Про службу в органах місцевого самоврядування" віднесені до першої - третьої категорій, а також судді, прокурори і слідчі, керівники, заступники керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівники, заступники керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення, військові посадові особи вищого офіцерського складу.

Стаття 51. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування

1. Національне агентство здійснює вибірковий моніторинг способу життя суб'єктів декларування з метою встановлення відповідності їх рівня життя наявним у них та членів їх сім'ї майну і одержаним ними доходам згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що подається відповідно до цього Закону.

2. Моніторинг способу життя суб'єктів декларування здійснюється Національним агентством на підставі інформації, отриманої від фізичних та юридичних осіб, а також із засобів масової інформації та інших відкритих джерел інформації, яка містить відомості про невідповідність рівня життя суб'єктів декларування задекларованим ними майну і доходам.

3. Порядок здійснення моніторингу способу життя суб'єктів декларування визначається Національним агентством.

Моніторинг способу життя здійснюється із додержанням законодавства про захист персональних даних та не повинен передбачати надмірного втручання у право на недоторканність особистого і сімейного життя особи.

4. Встановлення невідповідності рівня життя суб'єкта декларування задекларованим ним майну і доходам є підставою для здійснення повної перевірки його декларації. У разі встановлення невідповідності рівня життя

Національним агентством надається можливість суб'єкту декларування протягом десяти робочих днів надати письмове пояснення за таким фактом.

У разі виявлення за результатами моніторингу способу життя ознак корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, Національне агентство інформує про них спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Стаття 52. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю

1. У разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у десятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

2. У разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання ним доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу або придбання майна зобов'язаний письмово повідомити про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

3. Порядок інформування Національного агентства про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента, а також про суттєві зміни у майновому стані визначаються Національним агентством.

Стаття 52-¹. Особливості здійснення заходів фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб

1. Стосовно осіб, зазначених у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, які належать до кадрового складу розвідувальних органів України та/або займають посади, перебування на яких становить державну таємницю, зокрема, у військових формуваннях та державних органах, що здійснюють оперативно-розшукову, контррозвідувальну, розвідувальну діяльність, а також осіб, які претендують на зайняття таких посад, заходи, передбачені розділом VII цього Закону, організовуються і здійснюються у спосіб, що унеможлилює розкриття їх належності до зазначених органів (формувань), у порядку, що визначається Національним агентством з питань запобігання корупції за погодженням із зазначеними органами (формуваннями).

Глава 13-А

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЮ

Стаття 172⁻⁴. Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності

Порушення особою встановлених законом обмежень щодо зайняття іншою оплачуваною діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної та суддівської практики, інструкторської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу від підприємницької діяльності чи винагороди від роботи за сумісництвом.

Порушення особою встановлених законом обмежень щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації), -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу від такої діяльності.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення,

тягнуть за собою накладення штрафу від п'ятисот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України "Про запобігання корупції", за винятком депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Стаття 172⁻⁵. Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків

Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого подарунка.

Та сама дія, вчинена особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за порушення, передбачене частиною першою цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією такого дарунка (пожертви) та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'ектом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті Закону України "Про запобігання корупції".

Стаття 172⁶. Порушення вимог фінансового контролю

Несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення,

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка. Суб'ектом правопорушень у цій статті є особи, які відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України "Про запобігання корупції" зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Стаття 172⁷. Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення,

тягнути за собою накладення штрафу від чотирьохсот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Примітка.

1. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті Закону України "Про запобігання корупції".

2. У цій статті під реальним конфліктом інтересів слід розуміти суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання вказаних повноважень.

Стаття 172⁻⁸. Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень

Незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, -

тягне за собою накладення штрафу від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті Закону України "Про запобігання корупції";

в абзаці другому слова "від п'ятдесяти до ста двадцяти п'яти" замінити словами "від ста двадцяти п'яти до двохсот п'ятдесяти";

доповнити частиною другою такого змісту:

"Та сама дія, вчинена повторно протягом року після застосування заходів адміністративного стягнення, -

тягне за собою накладення штрафу від двохсот п'ятдесяти до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

ε) доповнити статтею 188⁻⁴⁶ такого змісту:

"Стаття 188⁻⁴⁶. Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції

Невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції щодо усунення порушень законодавства про запобігання і протидію корупції, ненадання інформації, документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання завідомо недостовірної інформації або не у повному обсязі -

тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

ж) статтю 221 після цифр "188⁻⁴⁵" доповнити цифрами "188⁻⁴⁶";

з) пункт 1 частини першої статті 255 доповнити абзацом такого змісту:

"Національного агентства з питань запобігання корупції (стаття 188-⁴⁶)";
3) (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131)
доповнити статтею 366-¹ такого змісту:

"Стаття 366-¹. Декларування недостовірної інформації"

Подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", або умисне неподання суб'єктом декларування зазначеної декларації -

карається позбавленням волі на строк до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. Суб'єктами декларування є особи, які відповідно до частин першої та другої статті 45 Закону України "Про запобігання корупції" зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування";